

Afb. 85.1. Rector Mulderstraat 4, 4a t/m 4c. (Datum opname 17 oktober 1986; 1986-1277)

85. Rector Mulderstraat 4, 4a t/m 4c(2)

Datum inventarisatie: april 1988.

6. B 5969 (opgericht op B 3034, 3037), 7. 2034,3859, 8. Neen, 11. Bebouwde kom, 12. Oorspronkelijk schoolgebouw met onderwijzerswoning. Onderwijzerswoning thans woonhuis, lokalen verbouwd tot woning. 14. Bouwjaar 1917; gebouwd naar ontwerp C. Franssen, 15. Baksteen, 16. Muldenpannen, 17. Gewijzigd door sloop aan achterzijde t.b.v. ombouw tot woning. Ongescheiden voor wat betreft onderwijzerswoning, 18. Verstoord door in elk klaskaal vervangen raam door ingangspartij en door wijzigingen achtergevel, 19. Verstoord door tuinaanleg en verwijdering voormalige speelplaats, 20. Niet waardevol, 21. Gewijzigd door latere bouwactiviteiten, 22. Fraaie gemetselde dakkapel boven ingangspartij onderwijzerswoning, Overstekende dakranden met bakgoten, Overstekend ondersteund door bewerkte consoles, 23. Metselwerk in kruisverband, Gemetselde plint, begrensd door eensteens rollaag, Uitspringend metselwerk bij vroegere klaskolalen met o.a. lisenen, Voormalige onderwijzerswoning met hoeklisenen, Halfrondbogen boven ramen, hallisicens, afgedekt met kopperlag, timpaan gevuld met metselwerk en met centraal geplaatste siersteen, Gevel dubbel uitspringend bij de voordeur, Muuropening afgedekt met schuine strek, waarboven fronton met centraal geplaatste siersteen, Risaliet overgaand in gemetselde dakkapel met raam met segmentboog en timpaan met siermetselwerk, 24. Onderwijzerswoning met rechthoekige blokkozijnen met Franse ramen, eenmaal geteld, en zesruits bovendien met gekleurde glas, Voormalige klaskolalen dezelfde, maar groter met vijftruits bovendien, 25. Voormalige onderwijzerswoning met rechthoekige houten voordeur met raampje en zesruits bovenlicht.

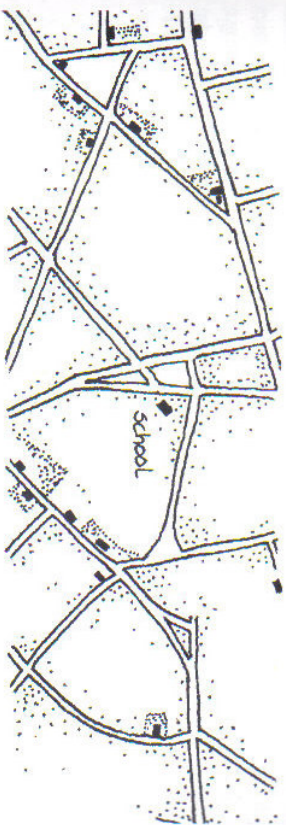
In 1916 bestond het plan de lagere school van Horst in verband met het groeien de aantal leerlingen uit te breiden. In haar vergadering van 19 mei 1916 besloot de gemeenteraad deze uitbreiding doorgang te doen vinden, maar tevens een geheel nieuwe school te bouwen te Meldersto.⁵²³

De invoering van de leerplicht in 1900 en de bevolkingsgroei deden een sterke behoefte aan onderwijsvoorzieningen in de dorpen ontstaan. Gezien het feit dat onderwijs bijna dagelijks gevolgd wordt door veelal jonge kinderen, maakt dat de stichting van een school kreeg in die tijd grotere prioriteit dan de bouw van een kerk. De vaak grote afstanden die de kinderen van de dorpen naar de school in Horst moest afleggen, versterkte de prioriteit voor alleen nog maar.

Aansluitend op de beslissing van de raad tot de bouw van een lagere school te Meldersto werd een locatie gekozen. Op 7 augustus 1916 werd de bouw van de school aanbesteed⁵²⁴. De werkzaamheden werden gegund aan de metselaar J.M. Peelen en de timmerman H.J. Keijzers, die met f 25.909,- als laagste hadden ingeschreven. De gemeente kreeg 25% van de aannemsom, ofwel f 6.477,25, van de rijkssoeverheid vergoed. De architect had de bouwkosten overigens geramd op f 27.000,-. Hij bleek daarmee dicht bij de waarheid te zitten dan de aannemers, zij het onbewust. De gemeente betaalde Peelen en Keijzers later namelijk nog een bijdrage van in totaal f 2.313,12 ter compensatie van geleden verliezen als gevolg van de buitengewone stijging van de prijzen van bouwmaterialen, net na de Eerste Wereldoorlog.

De school met onderwijzerswoning voor Meldersto was een ontwerp van de Roermondse architect C. Franssen. Van zijn hand was ook de Weisterbeekschool die in 1921 in Horst werd gebouwd⁵²⁵. In het ontwerp van de Weisterbeekschool had Franssen aangesloten bij bouwtradities als het ambachtelijk rationalisme die in Nederland rond de eeuwwisseling opkwamen. Deze stromingen ontwikkelden zich verder in de periode tussen de wereldoorlogen met als resultaat een heel herkenbare baksteerarchitectuur. Bij de lagere school van Meldersto daarentegen, had hij nog teruggegrepen naar elementen uit de neo-rennaissance, zoals de bogen boven de ramen met de sierstenen in de timpanen en het fronton boven de voordeur; eveneens met een siersteen.

Op maandag 6 september 1917 vond de feestelijke opening van de school plaats. In de *Nieuwe Venlosche Courant* werd aan de activiteiten een artikel gewijd⁵²⁶. De dag begon met een Hoognis in de Horster parochiekerk, waarna het gezelschap, bestaande uit onder andere het onderwijzend personeel en de circa 100 leerlingen van de nieuwe school, in opocht naar Meldersto trok. De verslaggever schrijft dan: "Reeds in de verte was het lange rood pannendak te zien en hoe nader men bij kwam des te prachtiger stak het majestueuze gebouw bij het groen der weilanden en struikgewas af."

Afb. 85.2. Schetskaartje van de situatie rond de school van Meldersto, kort na de voltooiing van de bouw in 1917, schaal 1 : 12.500.

Uit dat citaat blijkt eens te meer de openheid die het landschap destijds nog kenmerkte: velden, verspreide weldegronden en nieuwe ontginningen met hier en daar nog een rest van de vroegere heidevelden. Er was maar weinig bebouwing; alleen langs de noordwestelijke en noordelijke zoom van het Melders Veld, op de Konijnsvarande en langs de weg naar Broekhuizen lagen boerderijen en enige arbeiderswoningen. Ter plaatse van de huidige dorpskern van Melderslo was de school het allereerste bouwwerk, centraal, maar moederziel alleen gelegen tussen weilanden en zandwegen. En zonder opgaande begroeiing want het weelderige geboomte dat nu de dorpskern van Melderslo nabij de oude school sieraft, is in die tijd pas aangeplant. Het moet een vreemd gezicht geweest zijn, het schoolgebouw met onderwijzerswoning als het ware uit het niets te zien oprijzen.

De eerste bewoner temidden van die eenzaamheid was het eerste hoofd van de school van Melderslo, de uit Wouw afkomstige J.H. Nellen, voordien onderwijzer te Horst. Een tweede leerkracht van het eerste uur was Anna Ploeg.⁵²⁷

Op 29 april 1925 werd door de gemeenteraad van Horst het besluit goedgekeurd een aantal openbare lagere scholen in Horst op te heffen en de verantwoordelijkheid voor het onderwijs verder over te dragen aan de respectievelijke kerkbesturen. Zo ook in Melderslo waar het onderwijs voortaan onder toezicht stond van het R.K. Kerkbestuur St. Oda. De overdrachtsacte werd op 16 november 1925 getekend door burgemeester Esser namens de gemeente en door rector Van Montfoort namens het kerkbestuur. Per 1 januari 1926 was de overdracht een feit en was de openbare school van Melderslo voortaan een bijzondere school.⁵²⁸ De officiële opening vond plaats op de zondag van Driekoningen. Daar het gebouw bij de eerste opening in 1921 al ingezegend was, had nu de intronisatie van het H. Hart plaats.⁵²⁹

Na de Tweede Wereldoorlog was de lagere school van Melderslo op een bepaald moment te klein geworden en werd besloten tot uitbreiding met een nieuwe vleugel.⁵³⁰ Datende gehoorcijfers en het feit dat men nu andere eisen ging stellen aan schoolgebouwen, leidden er een aantal jaren later toe dat de oude lagere school van Melderslo buiten gebruik werd gesteld. De realisering van een drietal woningen in de voormalige klaslokalen van de school in 1987 heeft ertoe bijgedragen dat het gebouw, zij het in gewijzigde vorm, in de dorpskern van Melderslo gehandhaafd kon blijven. Dat is een positieve ontwikkeling; niet alleen omdat het een typisch voorbeeld van een kleine dorpschool uit het begin van deze eeuw betreft, maar ook omdat de oude school het eerste gebouw is dat in de huidige dorpskern van Melderslo werd gebouwd.